

NORGES Jeger- OG FISKERFORBUND

Mattilsynet
Seksjon for fiskehelse og velferd

postmottak@mattilsynet.no

Vår ref:

Deres ref: 2015/43553

Hvalstad, den: 16.09.2015

Områdeforskrift for lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Drammensregionen - høringsvar

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høring fra Mattilsynet vedr. «Områdeforskrift for lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* i Drammensregionen» av 12.06.2015 (deres ref.: 2015/43553).

Formålet med forskriften er å etablere et kontrollområde for å forebygge, begrense og utrydde lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* hos akvatiske dyr i Drammen, Hof, Holmestrand, Hurum, Lier, Modum, Nedre Eiker, Røyken, Sigdal og Øvre Eiker kommuner, Buskerud og Vestfold fylker.

I utgangspunktet er dette en type forskrift som vedtas i vassdrag der en har konkrete planer om bekjemping av *Gyrodactylus salaris*. NJFF har tidligere «rutinemessig» støttet opp om etableringen av disse forskriftene såfremt dispensasjonsmulighetene som ligger i forskriften benyttes fornuftig (i praksis slik at en ikke forbyr eller påbyr mer enn absolutt nødvendig). Vi finner det likevel nødvendig å kommentere momenter knyttet til akkurat dette forslaget til områdeforskrift.

Når det gjelder Drammensvassdraget, foreligger det ingen konkrete planer om en slik bekjemping hverken mht valg av metode eller mht tidspunkt. Det er imidlertid, så vidt NJFF er gjort kjent med, satt ned en ekspertgruppe som skal vurdere om det er praktisk mulig å behandle vassdraget (og fjorden utenfor). Dersom en ikke må forholde seg til økonomiske eller andre ressursmessige begrensninger, antar NJFF at det rent teknisk er mulig å behandle selve Drammenselva og de ca 18km med svært brakt vann utenfor vassdragets utløp (Drammensfjorden). De øvrige smittede vassdragene i denne regionen må kunne anses som uproblematisk i denne sammenhengen.

Siden det mest sannsynlig er svært langt frem til en eventuell behandling vil derfor forskriften primært ha smittebegrensende effekt.

Drammensvassdraget er spesielt både mht sin store vannføring (middelvannføring på ca 300 m³, normalflommer på 1000-1500 m³ og storflommer på godt over 2000 m³), brakkvannsbassenget utenfor, og ikke minst ved at vassdraget huser svært mange andre fiskearter (elveniøye, havniøye, laks, stasjonær og anadrom ørret, røye, sik, gjedde, abbor, hork, ørekyte, mort, sørv, gullbust, brasme, vederbuk, stam, laue, karuss, ål og flere saltvannsarter i brakkvannet utenfor). Videre bør det vektlegges at smitten kom til vassdraget via Tyrifjorden hvor det er røye som potensielt kan bære parasitten over lang tid.

Disse usikkerhetene tatt i betraktning, merker NJFF seg særlig kapittelet om tiltak i bekjempingssonen:

Kapittel II. Tiltak som gjelder i bekjempingssonen

§ 4. Forbud mot fiske og andre aktiviteter

Det er forbudt å fiske med ethvert redskap eller drive vannsport i bekjempingssonen.

Mattilsynet kan godkjenne fiske dersom rettighetshavere organiserer et nødvendig opplegg for å forebygge smittespredning, herunder desinfeksjon av utstyr.

Vannsportaktivitet er likevel tillatt dersom utøverne ved skriftlig egenerklæring og gyldig klistremerkning av utstyr, kan dokumentere nødvendig forebygging av smittespredning.

Siden det trolig er lang tid før en eventuell gyrobehandling, er det rimelig å kreve at et fiskeforbud ikke blir aktuelt før i en eventuell slutfase (i praksis under behandling). Drammenselva er i bekjempingssonen preget av et fritidsfiske som i all hovedsak ikke omfatter fiske etter laks/sjøørret, men etter ulike karpefiskarter, gjedde og abbor. Det meste at fisket i nedre del (samt fiske etter laks/sjøørret i Drammen kommune) utøves uten pålagt fiskekort. Dels er det kommunal grunn, men i hovedsak svært mange private rettighetshavere. Det er sterke tradisjoner for dette «frie fisket». Elveeierlag i infisert del av vassdraget har i dag ikke noe engasjement ut over fiske etter anadrome arter. Dersom det skal pålegges f.eks. desinfeksjon av utstyr brukt i elva (deriblant båter opp til i størrelsesorden 50 fot), må sannsynligvis det offentlige inn med et betydelig tilrettelagt opplegg for dette.

I tillegg merker vi oss kapittelet om tiltak i overvåkingssonen:

Kapittel IV. Tiltak som gjelder i overvåkingssonen

§ 8. Tørking eller desinfeksjon av fiskeutstyr, båter og andre gjenstander

Fiskeutstyr, båter og andre gjenstander som er brukt i ett vassdrag, skal tørkes fullstendig eller desinfiseres før de flyttes til andre vassdrag eller til andre deler av samme vassdrag.

Overvåkingssonen omfatter områdene ovenfor nåværende anadrom strekning i Drammenselva opp til utløp fra Tyrifjorden, samt elvas nedbørsfelt opp til dette punktet. I tillegg omfatter det elveløp og nedbørsfelt for andre elver/bekker med utløp i Drammensfjorden og Sandebukta ut til en linje trukket mellom Dalsvika i Hurum og Mulodden i Holmestrand. Det fiskes i praksis ikke i disse bekkene. Nedbørsfeltene er imidlertid store. Totalt omfatter dette store deler av innlandsfiskeområdene i de berørte kommunene, herunder det meste av Finnemarka nord for Drammen.

Dette vil mest sannsynlig ikke medføre store reelle utfordringer i innlandsfiskeområdene, all den tid fiskeutstyret normalt vil være tørket helt innen en rekke å komme seg til som

defineres som annet vassdrag. Det må uansett forutsettes at det etableres gode ordninger og informeres svært godt om dette dersom påbudet skal kunne følges opp. NJFF mener det er viktig at Mattilsynet i arbeidet med forskriften også klart omtaler hvilke områder som reelt vil påvirkes av eventuelle restriksjoner. Videre vil NJFF understreke at restriksjoner i innlandsfiskeområdene utenfor selve Drammenselva begrenses til behandlingstiden.

Hovedhensikten med forslaget til forskrift er god. Imidlertid er det en utfordring av forslaget til forskrift kan oppfattes negativt av mange. Dette fordi folk flest oppfatter at det å kunne gjennomføre tiltak i denne regionen som med nær 100 % sikkerhet kan fjerne parasitten er noe som ligger svært langt fram i tid, og som da neppe bør føre til omfattende restriksjoner og tiltak nå. Dette selv om det ikke er uenighet om at det langsiktige målet er å bekjempe og forhindre videre spredning av en svært dødelig parasitt for laksen.

Siden denne regionen er såpass unik sammenlignet med alle andre gyrosmittede regioner, er det avgjørende at en vurderer alle sider ved en eventuell implementering av forskriften nøye. Det bør medføre at eventuelle restriksjoner som ikke er absolutt påkrevde bør unngås. Kommer en skjevt ut her, så vil det faktum at Drammensvassdraget renner gjennom dels tett befolkede områder kunne skape en negativ mobilisering som vil gjøre en reell behandling umulig.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Siri Parmann
Fagsjef

Øyvind Fjeldseth /s/
Fiskekonsulent